

Upadłość - Szwecja

SPIS TREŚCI

- 1 Wobec jakiego podmiotu można wszcząć postępowanie upadłościowe?
- 2 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było wszcząć postępowanie upadłościowe?
- 3 Jakie aktywa należą do masy upadłości? W jaki sposób rozporządza się aktywami, które zostały nabyte przez dłużnika lub zostały na niego przeniesione w toku postępowania upadłościowego?
- 4 Jakie uprawnienia przysługują odpowiednio dłużnikowi i zarządcy?
- 5 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było dokonać potrącenia wierzytelności?
- 6 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na obowiązujące umowy, których stroną jest dłużnik?
- 7 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na postępowania wszczęte przez poszczególnych wierzycieli (z wyłączeniem zawisłych spraw sądowych)?
- 8 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na dalsze rozpoznanie sprawy sądowej zawisłej w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego?
- 9 Czym charakteryzuje się co do zasady udział wierzycieli w postępowaniu upadłościowym?
- 10 W jaki sposób zarządca może wykorzystać aktywa masy upadłości dłużnika lub nimi rozporządzać?
- 11 Jakie wierzytelności mogą być zgłoszone do masy upadłości dłużnika oraz w jaki sposób traktuje się roszczenia powstałe po wszczęciu postępowania upadłościowego?
- 12 Jakie zasady obowiązują przy zgłaszaniu, weryfikacji i uznaniu wierzytelności?
- 13 Jakie zasady obowiązują przy podziale funduszy masy upadłości? W jaki sposób ustala się hierarchę roszczeń i praw wierzycieli?
- 14 Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego (w szczególności w drodze układu)?
- 15 Jakie prawa przysługują wierzycielom po zakończeniu postępowania upadłościowego?
- 16 Kto ponosi koszty postępowania upadłościowego łącznie z poniesionymi wydatkami?
- 17 Jakie są zasady dotyczące nieważności, zaskarżania lub względnej bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla ogółu wierzycieli?

WPROWADZENIE

W Szwecji rozporządzenie w sprawie postępowania upadłościowego (insolvensförordningen) reguluje upadłość, restrukturyzację przedsiębiorstwa i restrukturyzację długów. Niektóre aspekty szwedzkich przepisów regulujących te postępowania zgodnie z art. 86 ust. 1 zmienionego rozporządzenia w sprawie postępowania upadłościowego opisano pokrótce poniżej. Opis ten nie jest jednak wyczerpujący.

UPADŁOŚĆ

Informacje ogólne

Upadłość (*konkurs*) jest formą egzekucji wierzytelności o zasięgu ogólnym, w ramach której wszyscy wierzyciele dłużnika wspólnie obejmują cały jego majątek, na zasadzie przymusowej, w celu zaspokojenia swoich wierzytelności. W toku postępowania upadłościowego składniki majątku tworzą masę upadłości (*konkursbo*), którą zarządza się w sposób korzystny dla wierzycieli. Masą upadłości zarządza jeden syndyk (*konkursförvaltare*) lub większa ich liczba. Jedynym obowiązkiem syndyka jest zarządzanie masą upadłości. Sąd rejonowy (*tingsrätt*) jest właściwy w zakresie rozpatrywania wniosków o ogłoszenie upadłości, wydawania postanowień o wszczęciu postępowania upadłościowego oraz prowadzenia postępowania upadłościowego. W toku postępowania upadłościowego sąd rozstrzyga szereg kwestii, np. sposób podziału masy upadłości lub konieczność weryfikacji wierzytelności. Istnieją również inne czynności, których dokonuje się w sądzie, takie jak przyjmowanie od dłużnika oświadczenia pod przysięgą o prawidłowości spisu inwentarza składników majątku. Nadzór nad syndykiem sprawuje służba komornicza (*Kronofogdemyndigheten*).

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Informacje ogólne

Przedsiębiorca zmagający się z trudnościami w realizacji płatności może uzyskać zgodę sądu, wydaną w drodze postanowienia, na poddanie się specjalnej procedurze restrukturyzacji przedsiębiorstwa (*företagsrekonstruktion*). Sąd powołuje zarządcę (*rekonstruktör*) w celu ustalenia, czy część lub całość działalności dłużnika może być kontynuowana, a jeżeli tak – czy istnieją przesłanki zawarcia ugody finansowej (*uppgörelse*) lub układu (*ackord*) z wierzycielami. Podczas wykonywania swoich obowiązków zarządca musi dokonywać takich czynności, które zapewnią uwzględnienie interesów wierzycieli. Postanowienie w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa nie wiąże się z formalnym ograniczeniem prawa dłużnika do zarządu własnym majątkiem.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Informacje ogólne

Restrukturyzacja długów (*skuldsanering*) zwalnia dłużnika z całości lub części jego zobowiązań do spłaty długów, które są objęte procesem restrukturyzacji. Od listopada 2016 r. w Szwecji istnieją dwa rodzaje restrukturyzacji długów: restrukturyzacja długów (*skuldsanering*) przewidziana w ustawie o restrukturyzacji długów (*skuldsaneringslagen*) oraz restrukturyzacja długów przedsiębiorstwa (*Fskuldsanering*) przewidziana w ustawie o restrukturyzacji długów przedsiębiorstw (*skuldsaneringslagen för företagare*). Obydwa rodzaje opisano poniżej.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

1 Wobec jakiego podmiotu można wszcząć postępowanie upadłościowe?

UPADŁOŚĆ

Postępowanie upadłościowe można wszcząć zarówno wobec osób prawnych, jak i fizycznych (w tym osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej).

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa można wszcząć zarówno wobec osób prawnych, jak i fizycznych, pod warunkiem że dana osoba jest przedsiębiorcą. Niektóre osoby prawne, takie jak banki, instytucje rynku kredytowego, zakłady ubezpieczeń i przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem papierami wartościowymi, są wyłączone z zakresu stosowania ustawy.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji długów można wszcząć wobec osób fizycznych (w tym osób fizycznych prowadzących własną działalność gospodarczą (*enskild näringsverksamhet*)).

Wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów rozpatruje w pierwszej instancji służba komornicza.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa można wszcząć wobec osoby fizycznej, która:

1. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą, jeżeli dług wynika w głównej mierze z tej działalności;
2. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą, jeżeli dług wynikający z tej działalności można prawidłowo spłacić lub jeżeli niezdolność do spłaty tych długów jest jedynie przejściowa; lub

3. jest członkiem rodziny przedsiębiorcy, jeżeli dług obciążający tego członka rodziny wynika w głównej mierze z działalności gospodarczej przedsiębiorcy.

„Członek rodziny” (*närstående*) oznacza małżonka, konkubenta, rodzica, rodzeństwo lub dziecko lub dzieci małżonka lub konkubenta.

Wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa rozpatruje w pierwszej instancji służba komornicza.

2 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było wszcząć postępowanie upadłościowe?

UPADŁOŚĆ

Przesłanką wszczęcia postępowania upadłościowego jest pozostawanie dłużnika w zwłoce. „Zwłoka” (*obestånd, insolvens*) oznacza, że dłużnik nie jest w stanie należycie wywiązać się z obowiązku spłaty zadłużenia, przy czym niezdolność ta nie jest wyłącznie przejściowa. Oświadczenie dłużnika w tym zakresie zostanie przyjęte, jeżeli nie istnieje żaden szczególny powód, dla którego nie należy przyjmować takiego oświadczenia. Istnieją również pewne domniemania dotyczące udowodnienia zwłoki. Na przykład dłużnik musi zostać uznany za niewypłacalnego w braku dowodów przeciwnych, jeżeli przeprowadzono postępowanie egzekucyjne zgodnie z rozdziałem 4 kodeksu postępowania egzekucyjnego (*utsökningsbalken*) i w jego wyniku ustalono, że w ciągu sześciu miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnik nie posiadał wystarczającego majątku, by w pełni spłacić wierzytelność będącą przedmiotem egzekucji. Ta sama zasada ma zastosowanie, jeżeli dłużnik oświadczył, że zaprzestał realizacji płatności.

Z wnioskiem o ogłoszenie upadłości może wystąpić dłużnik lub wierzyciel.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości i istnieją przesłanki, by przypuszczać, że dłużnik może ukryć niektóre składniki majątku, sąd może nakazać zajęcie (*kvarstad*) majątku dłużnika w oczekiwaniu na rozpatrzenie wniosku. Sąd może również nałożyć zakaz podróży.

Sąd rejonowy musi bezzwłocznie ogłosić postanowienie o ogłoszeniu upadłości. Postanowienie staje się natychmiast skuteczne, ponieważ dłużnik traci prawo do zarządu swoim majątkiem z chwilą ogłoszenia tego postanowienia, niemniej zapewnia się pewną ochronę uzasadnionych oczekiwań osób trzecich. Zob. również odpowiedź na pytanie „Jakie uprawnienia przysługują odpowiednio dłużnikowi i syndykowi?”.

Postanowienie sądu rejonowego o ogłoszeniu upadłości lub o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości można zaskarżyć do sądu wyższej instancji.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Z wnioskiem o restrukturyzację przedsiębiorstwa może wystąpić dłużnik lub wierzyciel. Sąd może wydać postanowienie zezwalające na restrukturyzację przedsiębiorstwa wyłącznie wówczas, gdy można przyjąć, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich wymagalnych długów lub wkrótce nie będzie w stanie ich spłacić. Sąd nie może wydać postanowienia zezwalającego na restrukturyzację przedsiębiorstwa, jeżeli nie istnieją żadne zasadne przesłanki, by przypuszczać, że cel restrukturyzacji przedsiębiorstwa może zostać osiągnięty. Wniosek złożony przez wierzyciela może zostać uwzględniony wyłącznie za zgodą dłużnika.

W przypadku uznania wniosku dłużnika za dopuszczalny sąd musi go bezzwłocznie rozpatryć, chyba że wniosek dłużnika złożono później niż wniosek wierzyciela i sąd postanowił, że należy go rozpatryć na posiedzeniu. W przypadku uznania wniosku wierzyciela za dopuszczalny sąd musi wyznaczyć termin posiedzenia, na którym go rozpatrzy. Posiedzenie musi się odbyć w terminie dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku do sądu. Posiedzenie może się odbyć w późniejszym terminie, jeżeli istnieją ku temu szczególne przesłanki, jednak nie później niż w terminie sześciu tygodni.

W przypadku uwzględnienia wniosku sąd musi jednocześnie powołać zarządcę. Można powołać więcej niż jednego zarządcę, jeżeli istnieją ku temu szczególne przesłanki. W terminie jednego tygodnia od dnia wydania postanowienia zezwalającego na restrukturyzację zarządca musi zawiadomić wszystkich znanych wierzycieli o tym postanowieniu. Postanowienie zezwalające na restrukturyzację przedsiębiorstwa staje się skuteczne niezwłocznie, chyba że sąd postanowi inaczej.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Z wnioskiem o restrukturyzację długów może wystąpić dłużnik. Jeżeli wniosek nie zostanie odrzucony jako niedopuszczalny lub oddalony jako bezzasadny, postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów musi zostać wydane bez zbędnej zwłoki. Wniosek może zostać oddalony jako bezzasadny na przykład wówczas, gdy z samego wniosku lub innego dostępnego sprawozdania wynika, że nie spełniono przesłanek restrukturyzacji długów.

Sąd może zezwolić na restrukturyzację długów, jeżeli:

1. dłużnik jest osobą fizyczną, której ośrodek interesów życiowych znajduje się w Szwecji;
2. dłużnik nie jest w stanie należycie spłacić swoich długów, przy czym, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy, można domniemywać, że niezdolność ta utrzyma się w przewidywalnej przyszłości (dłużnika należy uznać za niewypłacalnego); oraz
3. jest to zasadne, biorąc pod uwagę sytuację osobistą i finansową dłużnika.

Zastosowanie mają następujące ograniczenia:

1. nie można zezwolić na restrukturyzację długów, jeżeli wobec dłużnika orzeczono zakaz prowadzenia działalności gospodarczej (*näringsförbud*);
2. jeżeli dłużnik jest przedsiębiorcą, można zezwolić na restrukturyzację długów wyłącznie wówczas, gdy można łatwo sprawdzić sytuację finansową przedsiębiorstwa; oraz
3. jeżeli dłużnik uprzednio uzyskał zezwolenie na restrukturyzację długów, sąd może zezwolić na ponowną restrukturyzację długów wyłącznie wówczas, gdy istnieją ku temu szczególne przesłanki.

W przypadku wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów stosowne zawiadomienie musi zostać niezwłocznie ogłoszone w dzienniku urzędowym (*Post-och Inrikes Tidningar*). Zawiadomienie takie musi również zostać przesłane znanym wierzycielom w terminie jednego tygodnia od daty jego ogłoszenia. W zawiadomieniach takich należy wezwać wierzycieli m.in. do przedstawienia ich roszczeń względem dłużnika, zazwyczaj na piśmie, w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia zawiadomienia, podając szczegółowe informacje na temat tych roszczeń oraz wszelkie inne informacje istotne dla oceny stanu faktycznego danej sprawy, a także szczegółów rachunku bankowego, na który należy dokonywać płatności w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów.

Na postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów można wnieść zażalenie w terminie trzech tygodni od dnia wydania postanowienia.

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów nie można zająć majątku (*utmätning*) w celu wyegzekwowania wierzytelności, które powstały przed wydaniem tego postanowienia, dopóki sąd nie wyda prawomocnego postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do wierzytelności, które nie są objęte restrukturyzacją długów. Nie obowiązuje ona również w przypadku, gdy – po wniesieniu zażalenia – sąd postanowi dopuścić zajęcie na wniosek wierzyciela.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Z wnioskiem o restrukturyzację długów przedsiębiorstwa może wystąpić dłużnik. Jeżeli wniosek nie zostanie odrzucony jako niedopuszczalny lub oddalony jako bezzasadny, postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa musi zostać wydane bez zbędnej zwłoki. Wniosek może zostać oddalony jako bezzasadny na przykład wówczas, gdy z samego wniosku lub z innych dostępnych informacji wynika, że nie spełniono przesłanek restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa.

Sąd może zezwolić na restrukturyzację długów przedsiębiorstwa, jeżeli:

1. główne miejsce prowadzenia działalności dłużnika znajduje się w Szwecji;
2. dłużnik nie jest w stanie należycie spłacić swoich długów, przy czym, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy, można domniemywać, że niezdolność ta utrzyma się w przewidywalnej przyszłości (dłużnika należy uznać za niewypłacalnego); oraz
3. jest to zasadne, biorąc pod uwagę sytuację osobistą i finansową dłużnika.

Zastosowanie mają następujące ograniczenia:

1. nie można zezwolić na restrukturyzację długów przedsiębiorstwa, jeżeli wobec dłużnika orzeczono zakaz prowadzenia działalności gospodarczej;
2. nie można zezwolić na restrukturyzację długów przedsiębiorstwa, jeżeli dłużnik jest przedsiębiorcą, który prowadzi lub prowadził działalność w nieodpowiedzialny sposób;

3. nie można zezwolić na restrukturyzację długów przedsiębiorstwa, jeżeli kwartalna zdolność płatnicza dłużnika jest niższa niż jedna siódma kwoty bazowej (*prisbasbeloppet*) określonej w rozdziale 2 §§ 6 i 7 kodeksu zabezpieczenia społecznego (*socialförsäkringsbalken*) (około 6 300 SEK w 2016 r.); oraz

4. jeżeli dłużnik uprzednio uzyskał zezwolenie na restrukturyzację długów, sąd może zezwolić na ponowną restrukturyzację długów wyłącznie wówczas, gdy istnieją ku temu szczególne przesłanki.

W przypadku wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa stosowne zawiadomienie musi zostać niezwłocznie ogłoszone w dzienniku urzędowym (*Post-och Inrikes Tidningar*). Zawiadomienie takie musi również zostać przesłane znanym wierzycielom w terminie jednego tygodnia od daty jego ogłoszenia. W zawiadomieniach takich należy wezwać wierzycieli m.in. do przedstawienia ich roszczeń względem dłużnika, zazwyczaj na piśmie, w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia zawiadomienia, podając szczegółowe informacje na temat tych roszczeń oraz wszelkie inne informacje istotne dla oceny stanu faktycznego danej sprawy, a także wskazać rachunek bankowy, na który należy dokonywać płatności w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa.

Na postanowienie o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa można wnieść zażalenie w terminie trzech tygodni od dnia wydania postanowienia.

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa nie można zająć majątku w celu wyegzekwowania wierzytelności, które powstały przed wydaniem tego postanowienia, dopóki sąd nie wyda prawomocnego postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do wierzytelności, które nie są objęte restrukturyzacją długów. Nie obowiązuje ona również w przypadku, gdy – po wniesieniu zażalenia – sąd postanowi dopuścić zajęcie na wniosek wierzyciela.

3 Jakie aktywa należą do masy upadłości? W jaki sposób rozporządza się aktywami, które zostały nabyte przez dłużnika lub zostały na niego przeniesione w toku postępowania upadłościowego?

UPADŁOŚĆ

O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej w odniesieniu do czynności prawnych dokonanych przez dłużnika lub dowolną inną stronę bezzwłocznie po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego, masa upadłości obejmuje cały majątek, który należał do dłużnika w chwili ogłoszenia postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego lub który dłużnik nabędzie w toku postępowania upadłościowego i który może stanowić podstawę egzekucji wierzytelności. Masa upadłości obejmuje również wszystkie składniki majątku, które mogą zostać do niej zwrócone. Jeżeli chodzi o osoby fizyczne, zastosowanie mają zasady szczególne odnoszące się do wynagrodzenia i innego rodzaju majątku, którego dłużnik potrzebuje, aby się utrzymać. Dłużnik może zachować niektóre składniki swojego majątku.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Zarządca musi zawiadomić wszystkich znanych wierzycieli o wydaniu postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa w terminie jednego tygodnia od dnia wydania postanowienia. Do zawiadomienia należy dołączyć między innymi wstępny spis inwentarza aktywów i zobowiązań dłużnika. Z powyższego wynika, że postępowaniem objęty jest cały majątek. Należy jednak podkreślić, że restrukturyzacja przedsiębiorstwa może się zakończyć zawarciem układu z wierzycielami, nie jest to jednak obowiązkowe.

Wszelkie wierzytelności wynikające z umowy zawartej przez dłużnika w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa za zgodą zarządcy uznaje się za objęte przywilejem ogólnym (*allmän förmånsrätt*). Przykładem tego rodzaju umowy może być umowa dotycząca finansowania przedsiębiorstwa, którą zawarto za zgodą zarządcy w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów musi zawierać plan spłaty wierzytelności. Termin realizacji planu spłaty wynosi pięć lat, chyba że istnieją istotne podstawy wyznaczenia krótszego terminu. Termin realizacji planu spłaty rozpoczyna bieg w dniu wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację. Dłużnik rozpoczyna spłatę długów od dnia wydania postanowienia o wszczęciu postępowania, przy czym okres, którego dotyczy postanowienie o wszczęciu postępowania, musi zwykle zostać odliczony od okresu wyznaczonego na realizację planu spłaty.

Wysokość kwoty, którą dłużnik musi zapłacić, ustala się w następujący sposób: proces restrukturyzacji długów obejmuje wszystkie składniki majątku dłużnika i całość jego dochodów po odliczeniu środków, których dłużnik i członkowie jego rodziny potrzebują, aby pokryć swoje koszty utrzymania. Z procesu restrukturyzacji długów można również wyłączyć kwotę niezbędną do zaspokojenia wierzytelności nieobjętej tym procesem.

Jeżeli po wydaniu postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów sytuacja finansowa dłużnika znacznie się poprawi ze względu na nieprzewidziane okoliczności, wierzyciele i dłużnik mogą wystąpić o zmianę treści tego postanowienia.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W przypadku restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa należy sporządzić plan spłaty wierzytelności. Plan spłaty realizuje się przez trzy lata. Termin jego realizacji rozpoczyna bieg w dniu wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację. Dłużnik rozpoczyna spłatę długów od dnia wydania postanowienia o wszczęciu postępowania, przy czym okres, którego dotyczy postanowienie o wszczęciu postępowania, musi zwykle zostać odliczony od okresu wyznaczonego na realizację planu spłaty.

Wysokość kwoty, którą dłużnik musi zapłacić, ustala się w następujący sposób: proces restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa obejmuje wszystkie składniki majątku dłużnika i całość jego dochodów po odliczeniu środków, których dłużnik i członkowie jego rodziny potrzebują, aby pokryć swoje koszty utrzymania. Z procesu restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa można również wyłączyć kwotę niezbędną do zaspokojenia wierzytelności nieobjętej tym procesem.

Jeżeli po wydaniu postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów przedsiębiorstwa sytuacja finansowa dłużnika znacznie się poprawi, wierzyciele i dłużnik mogą wystąpić o zmianę treści tego postanowienia.

4 Jakie uprawnienia przysługują odpowiednio dłużnikowi i zarządcy?

UPADŁOŚĆ

Po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości dłużnik traci kontrolę nad wszystkimi składnikami majątku wchodzącymi w skład masy upadłości. Dłużnik nie może zaciągać żadnych zobowiązań, które mogłyby wchodzić w zakres postępowania upadłościowego. Od zasady tej istnieją pewne wyjątki. W toku postępowania upadłościowego masę upadłości reprezentuje syndyk (*förvaltare*), którego powołuje sąd rejonowy. Syndyk musi dysponować wiedzą fachową i doświadczeniem niezbędnymi do wywiązywania się z powierzonych mu obowiązków oraz posiadać inne cechy odpowiednie dla pełnionej przez siebie funkcji. Na syndyka nie może zostać powołany pracownik sądu. Syndykiem nie może być również osoba, która posiada konflikt interesów w danej sprawie.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Zarządca (*rekonstruktör*) musi dysponować wiedzą fachową i doświadczeniem niezbędnymi do wywiązywania się z powierzonych mu obowiązków, cieszyć się zaufaniem wierzycieli oraz posiadać inne cechy odpowiednie dla pełnionej przez siebie funkcji.

Zarządca analizuje sytuację finansową dłużnika i – działając w porozumieniu z dłużnikiem – sporządza plan, w którym określa sposób realizacji celów restrukturyzacji. Plan ten musi zostać przekazany sądowi i wierzycielom. Zarządca może zasięgnąć opinii biegłych.

Dłużnik jest zobowiązany przekazać zarządcy wszystkie informacje na temat swojej sytuacji finansowej, które mogą mieć znaczenie dla restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Dłużnik musi stosować się do poleceń zarządcy dotyczących sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Dłużnik nie może dokonywać określonych czynności prawnych bez zgody zarządcy. Do czynności tych zalicza się spłatę długów zaciągniętych przed wydaniem postanowienia, zaciąganie nowych zobowiązań oraz sprzedaż składników majątku o istotnym znaczeniu dla przedsiębiorstwa dłużnika lub ustanawianie zastawu na takich składnikach majątku. Jeżeli dłużnik naruszy ten zakaz, dokonana przez niego czynność prawna zachowa jednak ważność.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W tym postępowaniu nie ustanawia się syndyka. W toku tego postępowania dłużnik zachowuje kontrolę nad swoim majątkiem.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W tym postępowaniu nie ustanawia się syndyka. W toku tego postępowania dłużnik zachowuje kontrolę nad swoim majątkiem.

5 Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było dokonać potrącenia wierzytelności?

UPADŁOŚĆ

Wierzyciel posiadający wobec dłużnika wierzytelność, którą można zgłosić w toku postępowania upadłościowego, może potrącić tę wierzytelność z wierzytelnością, którą dłużnik posiadał względem wierzyciela w chwili wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli możliwość dokonania potrącenia została wyłączona w toku postępowania upadłościowego z uwagi na charakter przedmiotowych wierzytelności. Istnieją również zasady szczególne mające zastosowanie

do wierzytelności warunkowych. Istnieją również wyjątki dotyczące między innymi niedawno nabytych wierzytelności (w dużej mierze pokrywające się z przepisami w zakresie zwrotu majątku do masy upadłości).

Jeżeli chodzi o rynki finansowe, zastosowanie mają przepisy szczególne, zgodnie z którymi postanowienia umów o potrącaniu zobowiązań i podobnych porozumień dotyczących m.in. instrumentów finansowych będą wiążące dla masy upadłości i dla tych wierzycieli.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Każdy, kto posiadał wierzytelność wobec dłużnika w chwili złożenia wniosku o przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa, może potrącić tę wierzytelność z wierzytelnością, którą dłużnik posiadał według niego w danym momencie, nawet jeżeli wierzytelność ta nie stała się jeszcze wymagalna. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli możliwość dokonania potrącenia została wyłączona z uwagi na charakter przedmiotowych wierzytelności lub z innych względów przewidzianych w przepisach ustawy o restrukturyzacji przedsiębiorstw. Istnieją również wyjątki dotyczące między innymi niedawno nabytych wierzytelności (w dużej mierze pokrywające się z przepisami w zakresie zwrotu majątku do masy upadłości).

Jeżeli chodzi o rynki finansowe, zastosowanie mają przepisy szczególne, zgodnie z którymi postanowienia umów o potrącaniu zobowiązań i podobnych porozumień dotyczących m.in. instrumentów finansowych będą wiążące dla masy upadłości i dla tych wierzycieli, których wierzytelności są objęte układem.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W Szwecji nie ustanowiono żadnych przepisów szczególnych dotyczących dokonywania potrąceń.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W Szwecji nie ustanowiono żadnych przepisów szczególnych dotyczących dokonywania potrąceń.

6 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na obowiązujące umowy, których stroną jest dłużnik?

UPADŁOŚĆ

Ustawa o upadłości nie zawiera żadnych przepisów ogólnych określających, czy umowy zawarte przez dłużnika są wiążące dla masy upadłości. Co do zasady masę upadłości traktuje się jak niezależną osobę prawną. W związku z tym wyłączona jest odpowiedzialność z tytułu jakichkolwiek zobowiązań wynikających z takich umów. W imieniu masy upadłości można wykonać umowy zawarte przez dłużnika, jeżeli wykonanie tych umów ułatwi przeprowadzenie likwidacji masy upadłości. Możliwość wykonania umów jest zazwyczaj uzależniona od uzyskania zgody drugiej strony.

W innych aktach prawnych, takich jak ustawa o sprzedaży (köplagen) i ustawa o obrocie instrumentami finansowymi (lagen om handel med finansiella instrument), przewidziano przepisy szczególne w tym zakresie. Zgodnie z ustawą o sprzedaży w imieniu masy upadłości można podjąć decyzję o wykonaniu umowy, jeżeli jedna ze stron została postawiona w stan upadłości. Druga strona może zwrócić się do syndyka/zarządcy masy upadłości o poinformowanie jej o zamiarze wykonania umowy z odpowiednim wyprzedzeniem.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Jeżeli przed wydaniem postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację przedsiębiorstwa druga strona miała prawo do odstąpienia od umowy w przypadku wystąpienia sporu lub w przypadku zagrożenia wystąpieniem sporu dotyczącego realizacji płatności lub wykonania świadczenia w inny sposób, po wydaniu takiego postanowienia strona ta traci tego rodzaju uprawnienie, jeżeli dłużnik – po uzyskaniu zgody zarządcy – zwróci się w stosownym terminie o wykonanie przedmiotowej umowy. Na wniosek drugiej strony dłużnik musi z odpowiednim wyprzedzeniem poinformować ją o tym, czy planuje wykonać umowę. W przypadku podjęcia decyzji o wykonaniu umowy sposób jej wykonania regulują zasady szczególne. Przepisy szczególne w tym zakresie przewidziano również w ustawie o sprzedaży; podobnie w kwestiach związanych z umowami o pracę i instrumentami finansowymi zastosowanie mają zasady szczególne.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W Szwecji nie przyjęto żadnych zasad szczególnych dotyczących wpływu restrukturyzacji długów na obowiązujące umowy.

Zob. również odpowiedź na pytanie „Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było wszcząć postępowanie upadłościowe?”.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W Szwecji nie przyjęto żadnych zasad szczególnych dotyczących wpływu restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa na obowiązujące umowy.

Zob. również odpowiedź na pytanie „Jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było wszcząć postępowanie upadłościowe?”.

7 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na postępowania wszczęte przez poszczególnych wierzycieli (z wyłączeniem zawisłych spraw sądowych)?

UPADŁOŚĆ

Po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości składniki majątku wchodzące w skład masy upadłości zasadniczo nie mogą już zostać zajęte (*utmåta*) na potrzeby wyegzekwowania jakichkolwiek wierzytelności od dłużnika. Zakaz zajęcia składników majątku wchodzących w skład masy upadłości obowiązuje automatycznie od chwili wszczęcia postępowania upadłościowego. Od zasady tej istnieją pewne wyjątki dotyczące wierzytelności o określonym poziomie uprzywilejowania. Każde zajęcie (*utmätning*) dokonane z naruszeniem tego zakazu jest nieważne. Dany składnik majątku może podlegać zajęciu niezależnie od wszczęcia postępowania upadłościowego, jeżeli w celu zaspokojenia wierzytelności na tym składniku majątku ustanowiono zastaw (*panträtt*).

Jeżeli zajęcia dokonano przed wydaniem postanowienia o ogłoszeniu upadłości, postępowanie egzekucyjne może co do zasady toczyć się niezależnie od postępowania upadłościowego. Od zasady tej istnieją pewne wyjątki.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Dopóki postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa pozostaje w toku, przeciwko dłużnikowi nie można dokonać żadnego zajęcia ani zastosować żadnego środka egzekucyjnego przewidzianego w kodeksie postępowania egzekucyjnego. Od tej zasady istnieją pewne wyjątki dotyczące np. sytuacji, w której na rzecz wierzyciela ustanowiono zastaw lub w której wierzyciel posiada prawo zatrzymania (*retentionsrätt*) przyznane mu w celu dochodzenia zaspokojenia wierzytelności. W tym kontekście nie dopuszcza się możliwości skorzystania ze wsparcia przewidzianego w ustawie o umowach sprzedaży zawieranych między przedsiębiorcami (*lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*). W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa nie dopuszcza się możliwości wydania postanowienia o zastosowaniu środka zabezpieczającego (*kvarstad*) ani postanowienia o ustanowieniu zastawu (*betalningsåkring*).

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów nie można zająć majątku w celu wyegzekwowania wierzytelności, które powstały przed wydaniem tego postanowienia, dopóki sąd nie wyda prawomocnego postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do wierzytelności, które nie są objęte restrukturyzacją długów. Nie obowiązuje ona również w przypadku, gdy – po wniesieniu zażalenia – sąd postanowi dopuścić zajęcie na wniosek wierzyciela.

Po ogłoszeniu upadłości dłużnika wniosek o dokonanie restrukturyzacji długów staje się bezzasadny.

Jeżeli po wystąpieniu przez dłużnika z wnioskiem o dokonanie restrukturyzacji długów do sądu wniesiony zostanie wniosek o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu z wierzycielami, postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji długów musi zostać zawieszona. Jeżeli sąd zatwierdzi układ z wierzycielami, wniosek o dokonanie restrukturyzacji długów staje się bezzasadny.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa nie można zająć majątku w celu wyegzekwowania wierzytelności, które powstały przed wydaniem tego postanowienia, dopóki sąd nie wyda prawomocnego postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do wierzytelności, które nie są objęte restrukturyzacją długów. Nie obowiązuje ona również w przypadku, gdy – po wniesieniu zażalenia – sąd postanowi dopuścić zajęcie na wniosek wierzyciela.

Po ogłoszeniu upadłości dłużnika wniosek o dokonanie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa staje się bezzasadny.

Jeżeli po wystąpieniu przez dłużnika z wnioskiem o dokonanie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa do sądu wniesiony zostanie wniosek o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu z wierzycielami, postępowanie w przedmiocie

restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa musi zostać zawieszona. Jeżeli sąd zatwierdzi układ z wierzycielami, wniosek o dokonanie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa staje się bezzasadny.

8 Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na dalsze rozpoznanie sprawy sądowej zawieszony w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego?

UPADŁOŚĆ

Jeżeli między dłużnikiem i osobą trzecią toczy się spór dotyczący składnika majątku wchodzącego w skład masy upadłości, syndyk masy upadłości może kontynuować takie postępowanie w zastępstwie dłużnika. Jeżeli syndyk masy upadłości nie zdecyduje się zastąpić dłużnika w sporze, przyjmuje się, że dany składnik majątku nie wchodzi w skład masy upadłości. Jeżeli wobec dłużnika wszczęto postępowanie mające na celu zaspokojenie wierzytelności, która może zostać zgłoszona w toku postępowania upadłościowego, syndyk masy upadłości może przystąpić do postępowania po stronie dłużnika. Istnieją również dalsze przepisy dotyczące tego postępowania.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa egzekucja wierzytelności jest zasadniczo zakazana, ale zakaz ten nie wstrzymuje sporu sądowego będącego w toku między dłużnikiem a osobą trzecią ani nie uniemożliwia rozstrzygnięcia tego sporu.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Zob. odpowiedź na pytanie „Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na postępowania wszczęte przez poszczególnych wierzycieli?”.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Zob. odpowiedź na pytanie „Jaki skutek wywiera postępowanie upadłościowe na postępowania wszczęte przez poszczególnych wierzycieli?”.

9 Czym charakteryzuje się co do zasady udział wierzycieli w postępowaniu upadłościowym?

UPADŁOŚĆ

Wierzyciele nie pełnią żadnej formalnej funkcji w postępowaniu upadłościowym. W braku przepisów stanowiących inaczej syndyk musi zasięgnąć opinii wierzycieli, na których postępowanie to wywiera największy wpływ. Wierzyciel jest również uprawniony do uzyskiwania informacji od syndyka oraz na przykład do bycia obecnym przy odbieraniu przyrzeczenia. Wierzyciel może wystąpić o powołanie nadzorca (*granskningsman*) odpowiedzialnego za monitorowanie procesu zarządzania masą upadłości w imieniu wierzyciela.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Jeżeli sąd przychyli się do wniosku o przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa, musi wyznaczyć termin zwołania zgromadzenia wierzycieli, które odbywa się w sądzie. Zgromadzenie to należy zwołać w terminie trzech tygodni od dnia wydania postanowienia o restrukturyzacji przedsiębiorstwa lub w dłuższym terminie, jeżeli okaże się to konieczne.

Na posiedzeniu zgromadzenia wierzycieli wierzyciele mogą wyrazić swoje opinie w kwestii tego, czy należy kontynuować restrukturyzację przedsiębiorstwa. Na wniosek jednego z wierzycieli w trakcie takiego posiedzenia sąd może wybrać wierzycieli, którzy wejdą w skład specjalnego komitetu. W jego skład może wchodzić maksymalnie trzech wierzycieli. W niektórych przypadkach pracownikom przysługuje również prawo do powołania swojego przedstawiciela jako dodatkowego członka komitetu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może powołać dodatkowych członków komitetu. W przypadku braku przepisów stanowiących inaczej, zarządca musi zasięgać opinii zgromadzenia wierzycieli w istotnych kwestiach.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Zob. odpowiedź na pytanie „Jakie zasady obowiązują przy zgłaszaniu, weryfikacji i uznaniu wierzytelności?”.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

10 W jaki sposób zarządca może wykorzystać aktywa masy upadłości dłużnika lub nimi rozporządzać?

UPADŁOŚĆ

W toku postępowania upadłościowego składniki majątku tworzą masę upadłości, którą zarządza się w sposób korzystny dla wierzycieli (zob. powyżej). Masą upadłości zarządza jeden syndyk lub większa ich liczba. Co do zasady składniki majątku wchodzące w skład masy upadłości należy możliwie jak najszybciej sprzedać. Jeżeli dłużnik prowadził działalność gospodarczą, syndyk może – na określonych warunkach – kontynuować tę działalność w imieniu masy upadłości.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa dłużnik nie traci kontroli nad składnikami swojego majątku.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Nie ustanawia się syndyka.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Nie ustanawia się syndyka.

11 Jakie wierzytelności mogą być zgłoszone do masy upadłości dłużnika oraz w jaki sposób traktuje się roszczenia powstałe po wszczęciu postępowania upadłościowego?

UPADŁOŚĆ

Postępowania upadłościowe w Szwecji można podzielić na dwie kategorie: postępowania upadłościowe z weryfikacją wierzytelności (*bevakning*) i postępowania upadłościowe bez weryfikacji wierzytelności. Weryfikacji wierzytelności nie przeprowadza się, chyba że zostanie stwierdzona taka konieczność. Wynika to z faktu, że wierzyciele, którzy nie posiadają uprzywilejowanej wierzytelności, zazwyczaj nie otrzymają żadnych środków w przypadku ogłoszenia upadłości. Sąd rejonowy może, na wniosek syndyka, zarządzić weryfikację wierzytelności. Sąd podejmie taką decyzję, jeżeli można przyjąć, iż wierzytelności nieuprzywilejowane będą mogły zostać w pewnym stopniu zaspokojone w rezultacie podziału masy upadłości w toku postępowania upadłościowego. Jeżeli zostanie stwierdzone, że należy przeprowadzić procedurę weryfikacji wierzytelności, wierzytelności, które można zgłosić w postępowaniu upadłościowym, muszą zasadniczo zostać zweryfikowane, aby wierzyciel mógł otrzymać jakąkolwiek spłatę w rezultacie podziału masy upadłości. Należy również dowieść prawa do uprzywilejowanego traktowania. Jeżeli jednak wierzyciel ma prawo zastawu lub zatrzymania danego składnika majątku, nie ma konieczności przeprowadzenia weryfikacji wierzytelności, aby wierzyciel był uprawniony do płatności za dany składnik majątku.

Fakt, że dłużnik traci kontrolę nad składnikami swojego majątku, oznacza, że nie może zaciągać żadnych zobowiązań, które mogłyby zostać zgłoszone w toku postępowania upadłościowego. Jeżeli dłużnik podejmie jakiegokolwiek zobowiązania po wszczęciu postępowania upadłościowego, zobowiązań takich zasadniczo nie można weryfikować w toku postępowania upadłościowego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dłużnik może w niektórych przypadkach odzyskać kontrolę nad określonym składnikiem majątku, jeżeli syndyk wyraźnie zrzeknie się prawa do tego składnika majątku.

Syndyk reprezentujący masę upadłości może przejąć określone prawa i zobowiązania w imieniu tej masy, na przykład zawierając umowę. Takie prawa i zobowiązania dają podstawy do dochodzenia roszczeń wobec samej masy upadłości (*massafordringar*). Co do zasady roszczenia wobec samej masy upadłości są uprzywilejowane względem zwykłych roszczeń, których dochodzi się w toku postępowania upadłościowego (*konkursfordringar*). Wynagrodzenie syndyka i inne podobne wierzytelności (tzw. koszty postępowania upadłościowego (*konkurskostnader*)) muszą zostać pokryte z masy upadłości przed wszelkimi innymi długami zaciągniętymi w imieniu masy upadłości. W przypadku braku możliwości pokrycia kosztów postępowania upadłościowego z masy upadłości koszty takie pokrywa państwo. Co do zasady wierzytelności zgłaszane w toku postępowania upadłościowego zaspokajają się wyłącznie po pokryciu kosztów postępowania upadłościowego i zaspokojeniu wierzytelności wobec samej masy upadłości.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

W Szwecji nie ustanowiono żadnych przepisów ogólnych regulujących kwestie związane ze zgłaszaniem wierzytelności w przypadku restrukturyzacji przedsiębiorstwa. W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa sąd może jednak – na wniosek dłużnika – wyrazić zgodę na przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu z wierzycielami (*offentligt ackord*). Wierzyciel może w niektórych przypadkach być zmuszony do zgłoszenia swoich wierzytelności w toku negocjacji dotyczących zawarcia układu (zob. poniżej). W negocjacjach dotyczących zawarcia układu uczestniczą wyłącznie ci wierzyciele, których wierzytelności stały się wymagalne przed złożeniem wniosku o dokonanie restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Nie wszyscy spośród tych wierzycieli mogą jednak wziąć udział w negocjacjach: z negocjacji wyłączeni są na przykład wierzyciele, których wierzytelności mogą zostać zaspokojone w drodze potrącenia lub którzy posiadają wierzytelności uprzywilejowane. Zarządca sporządza spis inwentarza aktywów i zobowiązań wchodzących w skład masy upadłości. Jeżeli dana osoba posiada wierzytelność, która nie została wpisana do spisu inwentarza składników majątku wchodzących w skład masy upadłości lub która

nie została ujawniona w międzyczasie, i wyraża gotowość uczestniczenia w negocjacjach dotyczących zawarcia układu, powinna zgłosić zarządcy swoją wierzytelność na piśmie najpóźniej na tydzień przed planowaną datą zwołania zgromadzenia wierzycieli.

Wierzytelności wynikające z umów zawartych przez dłużnika za zgodą zarządcy w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa uznaje się za objęte przywilejem ogólnym.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Co do zasady restrukturyzacja długów obejmuje wszystkie wierzytelności pieniężne wobec dłużnika, które stały się wymagalne przed datą ogłoszenia postanowienia o wszczęciu postępowania. Dlatego też wierzyciele powinni zgłosić wszelkie wierzytelności, które powstały przed datą wydania postanowienia o wszczęciu postępowania i które są objęte procesem restrukturyzacji długów, ponieważ w przeciwnym razie istnieje ryzyko, że dłużnik zostanie zwolniony z obowiązku spłaty zaciągniętego przez siebie długu (zob. odpowiedź na pytanie „Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego?”).

Restrukturyzacja długów nie obejmuje jednak następujących rodzajów wierzytelności:

- 1. wierzytelności z tytułu świadczeń alimentacyjnych na rzecz członków rodziny, o ile Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Försäkringskassan) lub zagraniczny podmiot publiczny nie przejął prawa uprawnionego do dochodzenia świadczeń alimentacyjnych;*
- 2. wierzytelności, w odniesieniu do których wierzyciel ma prawo zastawu lub inne prawo przywileju zgodnie z § 6 lub 7 ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności (förmånsrättslagen (1970:979)), lub prawo zatrzymania, pod warunkiem że zabezpieczenie jest wystarczające do zaspokojenia wierzytelności;*
- 3. wierzytelności, w odniesieniu do których wierzyciel uzyskał prawo przywileju zgodnie z § 8 ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności przed ogłoszeniem postanowienia o wszczęciu postępowania w odniesieniu do majątku, z którego dana wierzytelność miała zostać zaspokojona;*
- 4. wierzytelności, które nie stały się jeszcze wymagalne i które są uzależnione od spełnienia świadczenia przez wierzyciela; lub*
- 5. wierzytelności spornych.*

Jeżeli wierzytelność jest warunkowa, jej kwota nie została ustalona lub nie stała się ona jeszcze wymagalna, można przyjąć, że taka wierzytelność nie powinna zostać objęta restrukturyzacją długów. Jeżeli można przyjąć, że wierzytelność jest bezpodstawna, wierzytelność taka musi zostać wyłączona z zakresu restrukturyzacji długów.

Wierzytelności, które powstały po ogłoszeniu postanowienia o wszczęciu postępowania, nie są objęte restrukturyzacją długów.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Co do zasady restrukturyzacja długów przedsiębiorstwa obejmuje wszystkie wierzytelności pieniężne wobec dłużnika, które stały się wymagalne przed datą ogłoszenia postanowienia o wszczęciu postępowania. Dlatego też wierzyciele powinni zgłosić wszelkie wierzytelności, które powstały przed datą wydania postanowienia o wszczęciu postępowania i które są objęte procesem restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa, ponieważ w przeciwnym razie istnieje ryzyko, że dłużnik zostanie zwolniony z obowiązku spłaty zaciągniętego przez siebie długu (zob. odpowiedź na pytanie „Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego?”).

Restrukturyzacja długów przedsiębiorstwa nie obejmuje jednak następujących rodzajów wierzytelności:

- 1. wierzytelności z tytułu świadczeń alimentacyjnych na rzecz członków rodziny, o ile Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Försäkringskassan) lub zagraniczny podmiot publiczny nie przejął prawa uprawnionego do dochodzenia świadczeń alimentacyjnych;*
- 2. wierzytelności uprzywilejowanych zgodnie z § 5 ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności (1970:979), pod warunkiem że zabezpieczenie jest wystarczające do zaspokojenia wierzytelności;*
- 3. wierzytelności uprzywilejowanych zgodnie z § 6 lub 7 ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności, lub wierzytelności, którym towarzyszy prawo zatrzymania, pod warunkiem że zabezpieczenie jest wystarczające do zaspokojenia wierzytelności;*
- 4. wierzytelności, które stały się uprzywilejowane zgodnie z § 8 ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności przed ogłoszeniem postanowienia o wszczęciu postępowania w odniesieniu do majątku, z którego dana wierzytelność miała zostać zaspokojona;*
- 5. wierzytelności, które nie stały się jeszcze wymagalne i które są uzależnione od spełnienia świadczenia przez wierzyciela; lub*
- 6. wierzytelności spornych.*

Jeżeli wierzytelność jest warunkowa, jej kwota nie została ustalona lub nie stała się ona jeszcze wymagalna, można przyjąć, że taka wierzytelność nie powinna zostać objęta restrukturyzacją długów przedsiębiorstwa. Jeżeli można przyjąć, że wierzytelność jest bezpodstawną, wierzytelność taka musi zostać wyłączona z zakresu restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa.

Wierzytelności, które powstały po ogłoszeniu postanowienia o wszczęciu postępowania, nie są objęte restrukturyzacją długów przedsiębiorstwa.

12 Jakie zasady obowiązują przy zgłaszaniu, weryfikacji i uznaniu wierzytelności?

UPADŁOŚĆ

W postępowaniu upadłościowym można co do zasady zgłosić wyłącznie te wierzytelności, które powstały przed datą wydania postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego. Wierzytelność może zostać zgłoszona w postępowaniu upadłościowym nawet jeśli jest warunkowa lub nie stała się jeszcze wymagalna.

W postępowaniach, w których nie przeprowadza się weryfikacji wierzytelności, wierzyciel nie jest zobowiązany do zgłoszenia swoich wierzytelności w żaden określony sposób. W przypadku postępowania upadłościowego bez weryfikacji wierzytelności syndyk musi z urzędu zapewnić proporcjonalne zaspokojenie wszystkich wierzytelności uprzywilejowanych przy podziale masy upadłości. Zasadniczo nic nie uniemożliwia wierzycielowi zgłoszenia swojej wierzytelności w nieformalny sposób przed upływem terminu na wniesienie sprzeciwu wobec zaproponowanego podziału masy upadłości.

Jeżeli można przyjąć, że składniki majątku są wystarczające do zaspokojenia wierzycieli innych niż wierzyciele uprzywilejowani, konieczne jest przeprowadzenie weryfikacji wierzytelności (zob. powyżej odnośnie do weryfikacji wierzytelności). Jeżeli sąd rejonowy postanowi, że konieczne jest przeprowadzenie weryfikacji wierzytelności, wyznaczy termin wynoszący od czterech do dziesięciu tygodni na przedstawienie dowodów. Postanowienie wzywające do weryfikacji wierzytelności podlega ogłoszeniu. Wierzyciele muszą zgłosić swoje wierzytelności na piśmie w wyznaczonym terminie. Jeżeli wierzyciel ma prawo zastawu lub zatrzymania danego składnika majątku, nie ma konieczności przeprowadzenia weryfikacji wierzytelności w ramach tej procedury, aby wierzyciel otrzymał płatność z masy upadłości. Jeżeli wierzytelności zostały zweryfikowane, a wierzyciel zamierza zgłosić wierzytelność lub wykonać prawo zastawu po upływie terminu na przedstawienie dowodu, może przedstawić dowód *ex post* (*after the fact*). Należy to zrobić najpóźniej w dniu, w którym syndyk przedstawi plan podziału masy upadłości, tj. przed wniesieniem tego planu do sądu i przed jego ogłoszeniem. Jeżeli wierzyciel nie przedstawi dowodu potwierdzającego przysługującą mu wierzytelność, traci możliwość otrzymania płatności z majątku objętego postanowieniem o podziale masy upadłości. W takim przypadku wierzyciel będzie mógł co do zasady otrzymać płatność z tytułu swojej wierzytelności wyłącznie wówczas, gdy pojawią się dodatkowe środki (podział *ex post*, *after the fact*).

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Jak wspomniano powyżej, wierzyciele nie są zobowiązani do zgłaszania wierzytelności w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa, ale mogą zostać do tego zobowiązani w toku ewentualnych negocjacji dotyczących zawarcia układu. Zarządca musi przedstawić plan restrukturyzacji przedsiębiorstwa. W planie zazwyczaj przedstawia się sposób naprawienia sytuacji finansowej przedsiębiorstwa dłużnika oraz poprawy jego wyniku operacyjnego. Treść planu można jednak dostosowywać do specyfiki poszczególnych przypadków.

W niektórych okolicznościach w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa może zostać zawarty układ z wierzycielami. Z wnioskiem o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu występuje dłużnik.

Wniosek o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu musi zawierać propozycję układu określającą wysokość kwoty oferowanej przez dłużnika oraz termin jej przekazania i wskazującą, czy na potrzeby układu wniesiono jakiegokolwiek zabezpieczenie, a jeżeli tak – co wchodzi w jego skład. Do wniosku należy załączyć spis inwentarza aktywów i zobowiązań wchodzących w skład masy upadłości.

Jeżeli wniosek o przeprowadzenie negocjacji dotyczących zawarcia układu zostanie uznany za dopuszczalny, sąd musi niezwłocznie wydać postanowienie o wszczęciu tych negocjacji. Jednocześnie sąd musi wyznaczyć datę zgromadzenia wierzycieli, które odbywa się w sądzie, wystosować wezwania do udziału w tym zgromadzeniu oraz ogłosić stosowne postanowienie w tym zakresie.

Dłużnik, zarządca i wierzyciele mogą wnieść sprzeciw wobec rozszczenia, które ma być przedmiotem układu. Przyjęto również zasady szczególne regulujące kwestie związane z możliwością brania udziału w negocjacjach dotyczących zawarcia układu przez osoby, których wierzytelności nie figurują w spisie inwentarza masy upadłości.

W negocjacjach dotyczących zawarcia układu mogą uczestniczyć wyłącznie wierzyciele, których wierzytelności stały się wymagalne przed złożeniem wniosku o dokonanie restrukturyzacji przedsiębiorstwa. W negocjacjach nie biorą udziału wierzyciele,

których wierzytelność może zostać zaspokojona w drodze potrącenia, ani wierzyciele posiadający wierzytelność uprzywilejowaną. Wierzyciele, którzy w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika mogliby dochodzić zaspokojenia swoich wierzytelności wyłącznie po zaspokojeniu wierzytelności pozostałych wierzycieli, również nie uczestniczą w negocjacjach, chyba że pozostali wierzyciele biorący udział w negocjacjach wyrażą na to zgodę.

Na wniosek dowolnego wierzyciela dłużnik musi pod przysięgą poświadczyć prawidłowość spisu inwentarza składników majątku na zgromadzeniu wierzycieli.

Wierzyciele głosują nad zaproponowanym układem w trakcie zgromadzenia wierzycieli. Propozycję układu, która gwarantuje zaspokojenie co najmniej 50% łącznej kwoty wierzytelności, uznaje się za zatwierdzoną przez wierzycieli, jeżeli co najmniej trzy piąte głosujących opowie się za przyjęciem tej propozycji, a kwota wierzytelności tych osób będzie odpowiadała trzem piątym łącznej kwoty wierzytelności wszystkich uprawnionych do głosowania. Jeżeli odsetek ten będzie mniejszy, propozycję układu uznaje się za zatwierdzoną, jeżeli trzy czwarte głosujących opowie się za jej zatwierdzeniem, a kwota wierzytelności tych osób będzie odpowiadała trzem czwartym łącznej kwoty wierzytelności wszystkich uprawnionych do głosowania.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W przypadku wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów stosowne zawiadomienie musi zostać niezwłocznie ogłoszone w dzienniku urzędowym (Post-och Inrikes Tidningar). Zawiadomienie takie musi również zostać przesłane znanym wierzycielom w terminie jednego tygodnia od daty jego ogłoszenia. W zawiadomieniach takich należy wezwać wierzycieli m.in. do przedstawienia roszczeń względem dłużnika, zazwyczaj na piśmie, w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia zawiadomienia. Wierzyciele są zobowiązani podać szczegółowe informacje na temat tych roszczeń oraz wszelkie inne informacje istotne dla oceny stanu faktycznego danej sprawy, a także wskazać rachunek bankowy, na który należy wносить płatności w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów.

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania i zgromadzeniu dostatecznej ilości informacji sporządza się plan restrukturyzacji długów. Plan ten przekazuje się wszystkim znanym wierzycielom, których wierzytelności zostały nim objęte, zapraszając ich do zgłaszania uwag w wyznaczonym terminie. Nieprzekazanie uwag przez wierzyciela nie uniemożliwia wydania postanowienia zatwierdzającego plan restrukturyzacji długów.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W przypadku wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa stosowne zawiadomienie musi zostać niezwłocznie ogłoszone w dzienniku urzędowym (Post-och Inrikes Tidningar). Zawiadomienie takie musi również zostać przesłane znanym wierzycielom w terminie jednego tygodnia od daty jego ogłoszenia. W zawiadomieniach takich należy wezwać wierzycieli m.in. do przedstawienia roszczeń względem dłużnika, zazwyczaj na piśmie, w terminie jednego miesiąca od daty ogłoszenia zawiadomienia. Wierzyciele są zobowiązani podać szczegółowe informacje na temat tych roszczeń oraz wszelkie inne informacje istotne dla oceny stanu faktycznego danej sprawy, a także wskazać rachunek bankowy, na który należy wносить płatności w toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów.

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania i zgromadzeniu dostatecznej ilości informacji sporządza się plan restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa. Plan ten przekazuje się wszystkim znanym wierzycielom, których wierzytelności zostały nim objęte, zapraszając ich do zgłaszania uwag w wyznaczonym terminie. Nieprzekazanie uwag przez wierzyciela nie uniemożliwia wydania postanowienia zatwierdzającego plan restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa.

13 Jakie zasady obowiązują przy podziale funduszu masy upadłości? W jaki sposób ustala się hierarchię roszczeń i praw wierzycieli?

UPADŁOŚĆ

Jeżeli składniki majątku wchodzące w skład masy upadłości okażą się niewystarczające do pokrycia kosztów postępowania upadłościowego i długów zaciągniętych w imieniu masy upadłości, postępowanie upadłościowe należy umorzyć (zob. przedstawione powyżej informacje dotyczące kosztów postępowania upadłościowego i długów zaciągniętych w imieniu masy upadłości). W przypadku umorzenia postępowania upadłościowego (*avskrivs*) zasadniczo nie dokonuje się podziału masy upadłości między wierzycieli.

Jeżeli postępowanie upadłościowe nie zostało umorzone, środki pieniężne wchodzące w skład masy upadłości, które nie zostały wykorzystane do pokrycia kosztów postępowania upadłościowego i długów zaciągniętych w imieniu masy upadłości, dzieli się między wierzycieli. Co do zasady podział taki należy przeprowadzić zgodnie z przepisami ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności.

Przepisy ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności regulują kwestie związane z uprawnieniami, jakie wierzyciele posiadają względem innych wierzycieli w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika. Poniżej przedstawiono najistotniejsze informacje na temat przepisów ustawy o uprzywilejowaniu wierzytelności.

Wierzytelności mogą być uprzywilejowane w sposób szczególny albo ogólny. Uprzywilejowanie szczególne dotyczy określonych rodzajów składników majątku (może mieć np. postać prawa zastawu, prawa zatrzymania lub hipoteki (*inteckning*) ustanowionej na nieruchomości). Uprzywilejowanie ogólne dotyczy wszystkich składników majątku wchodzących w skład masy upadłości dłużnika (takich jak koszty poniesione przez wierzycieli w związku z postawieniem dłużnika w stan upadłości oraz wynagrodzenie zarządcy, jeżeli przed wszczęciem danego postępowania upadłościowego przeprowadzono postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa). Wierzytelności uprzywilejowane szczególnie mają pierwszeństwo przed wierzytelnościami uprzywilejowanymi ogólnie. Wszelkie wierzytelności niebędące wierzytelnościami uprzywilejowanymi zaspokajają się na takich samych zasadach. Można również zawrzeć umowę stanowiącą, że dany wierzyciel będzie uprawniony do zaspokojenia swoich wierzytelności wyłącznie po zaspokojeniu wierzytelności wszystkich innych wierzycieli (wierzytelność podporządkowana, *efterställd fordran*).

Stopień uprzywilejowania wierzytelności zostaje utrzymany nawet w przypadku jej przeniesienia, zajęcia lub przekazania osobie trzeciej w inny sposób.

Jeżeli dana wierzytelność jest uprzywilejowana szczególnie względem określonego składnika majątku, ale wartość tego składnika majątku okaże się niewystarczająca do jej zaspokojenia, niezaspokojoną część wierzytelności uznaje się za wierzytelność nieuprzywilejowaną.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

W przypadku restrukturyzacji przedsiębiorstwa nie dokonuje się podziału masy upadłości, chyba że zawarto układ z wierzycielami.

W układzie można określić szczególny tryb zaspokajania wierzytelności. Postanowienia układu muszą przyznawać wszystkim wierzycielom równe prawa oraz zapewniać im możliwość odzyskania przynajmniej 25% łącznej kwoty wierzytelności, chyba że wszyscy znani wierzyciele objęci układem zgodzą się na obniżenie tego odsetka lub wystąpią szczególne przesłanki uzasadniające obniżenie tego odsetka. Uzgodniona minimalna kwota wierzytelności, do której pokrycia zobowiązał się dłużnik, musi zostać uiszczona w terminie roku od dnia zatwierdzenia układu, chyba że wszyscy znani wierzyciele wyrażą zgodę na przedłużenie terminu spłaty długów. W układzie można również przewidzieć wyłącznie odroczenie spłaty długów przez dłużnika lub wyjątkowe umorzenie części tych długów.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Wszystkie wierzytelności objęte postępowaniem w przedmiocie restrukturyzacji długów posiadają taki sam stopień uprzywilejowania. Wierzytelność może być jednak traktowana jako wierzytelność o niższym stopniu uprzywilejowania za zgodą danego wierzyciela lub może zostać zaspokojona przed pozostałymi wierzytelnościami, jeżeli kwota masy upadłości podlegająca podziałowi jest niewielka, a podjęcie takiej decyzji jest uzasadnione, biorąc pod uwagę skalę długów i inne okoliczności.

W postanowieniu zatwierdzającym plan restrukturyzacji długów określa się zasady regulujące kwestie związane z zaspokajaniem wierzytelności.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Wszystkie wierzytelności objęte postępowaniem w przedmiocie restrukturyzacji długów przedsiębiorstwa posiadają taki sam stopień uprzywilejowania. Wierzytelność może być jednak traktowana jako wierzytelność o niższym stopniu uprzywilejowania za zgodą danego wierzyciela lub może zostać zaspokojona przed pozostałymi wierzytelnościami, jeżeli kwota masy upadłości podlegająca podziałowi jest niewielka, a podjęcie takiej decyzji jest uzasadnione, biorąc pod uwagę skalę długów i inne okoliczności.

W postanowieniu zatwierdzającym plan restrukturyzacji długów określa się zasady regulujące kwestie związane z zaspokajaniem wierzytelności.

14 Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego (w szczególności w drodze układu)?

UPADŁOŚĆ

Jeżeli dłużnik zgodzi się spłacić swoje długi lub jeżeli wypracuje porozumienie z wierzycielami (porozumienie dobrowolne, *frivillig uppgörelse*), sąd rejonowy musi wydać postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego. Postępowanie upadłościowe, w którym ustanowiono wymóg wykazania istnienia długów, może również zakończyć się wydaniem postanowienia zatwierdzającego wypracowany układ (*ackord i konkurs*). W innych przypadkach postępowanie upadłościowe kończy się w drodze

umorzenia (*avskrivning*, jeżeli wartość składników majątku wchodzących w skład masy upadłości okaże się niewystarczająca do pokrycia kosztów postępowania upadłościowego i zaspokojenia roszczeń wobec samej masy upadłości) lub poprzez dokonanie podziału masy upadłości między wierzycieli.

Ogłoszenie upadłości nie zwalnia osoby fizycznej z obowiązku spłaty długów (w przypadku restrukturyzacji długów obowiązują inne zasady). Niespłacone długi nie podlegają umorzeniu po ogłoszeniu upadłości (nie dotyczy to jednak sytuacji, w której zostały one objęte postanowieniami dobrowolnego porozumienia lub układu z wierzycielami).

W przypadku ogłoszenia upadłości osoby prawnej taka osoba zostaje rozwiązana (przepisy regulujące te kwestie zostały zawarte w ustawodawstwie dotyczącym prawa spółek). Oznacza to, że co do zasady wierzyciele nie mogą dochodzić żadnych niezaspokojonych wierzytelności od osoby prawnej po ogłoszeniu jej upadłości.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Jeżeli wypracowano układ, jego postanowienia są wiążące dla wszystkich wierzycieli, zarówno znanych, jak i nieznanymi, którzy byli uprawnieni do udziału w negocjacjach dotyczących zawarcia układu. Wierzyciel, który w przypadku ogłoszenia upadłości byłby uprawniony do otrzymania części środków wchodzących w skład masy upadłości po zaspokojeniu pozostałych wierzycieli, traci przysługujące mu uprawnienie do dochodzenia wierzytelności od dłużnika, chyba że wszyscy wierzyciele uprawnieni do udziału w negocjacjach dotyczących zawarcia układu zostaną w pełni zaspokojeni w rezultacie wykonania postanowień tego układu. Wierzyciel uprzywilejowany w odniesieniu do określonego składnika majątku jest związany postanowieniami układu w zakresie, w jakim postanowienia te dotyczą kwot, które nie mogą zostać wypłacone z tego składnika majątku.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Wydanie postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów zwalnia dłużnika z obowiązku spłaty długów objętych restrukturyzacją długów w stopniu, w jakim zostały one zmniejszone. Restrukturyzacja długów zwalnia również dłużnika z obowiązku spłaty długów, które nie zostały zgłoszone w postępowaniu, chyba że takie długi nie mogą zostać objęte restrukturyzacją długów.

Restrukturyzacja długów oznacza, że prawo do dochodzenia spłaty odsetek lub kar z tytułu zaległych płatności w odniesieniu do wierzytelności podlegającej restrukturyzacji wygasa w odniesieniu do okresu liczonego od dnia ogłoszenia postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów.

Restrukturyzacja długów nie wywiera wpływu na prawa wierzyciela względem poręczyciela lub dowolnej innej osoby, która odpowiada za dany dług poza dłużnikiem.

Postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów musi zawierać plan spłaty wierzycieli. Termin realizacji planu spłaty wierzycieli wynosi pięć lat, chyba że istnieją istotne podstawy wyznaczenia krótszego terminu. Termin realizacji planu spłaty wierzycieli rozpoczyna bieg w dniu wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację. Po wyznaczeniu terminu wygaśnięcia planu spłaty wierzycieli długość okresu obowiązywania postanowienia o wszczęciu postępowania zazwyczaj należy odliczyć od okresu obowiązywania planu, chyba że w danym przypadku istnieją przesłanki uzasadniające odliczenie krótszego okresu z uwagi na działania podjęte przez dłużnika po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania.

Postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów może, pod pewnymi warunkami, zostać zmienione lub uchylone. Na wniosek wierzyciela, którego wierzytelność jest objęta restrukturyzacją długów, postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów może zostać uchylone lub – w przypadkach, o których mowa w pkt 6 i 7 – zmienione, jeżeli:

1. dłużnik był nieuczciwy wobec wierzyciela;
2. dłużnik umyślnie utrudniał przebieg postępowania upadłościowego lub podjęcie środka egzekucyjnego;
3. dłużnik potajemnie sprzyjał określonemu wierzycielowi, aby wpłynąć na treść postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów;
4. dłużnik umyślnie podał nieprawdziwe informacje w złożonym przez siebie wniosku o przeprowadzenie restrukturyzacji długów lub na innym etapie postępowania ze szkodą dla wierzyciela;
5. dłużnik podał nieprawdziwe informacje, co wpłynęło na treść postanowienia organu publicznego dotyczącego podatków lub należności objętych restrukturyzacją długów, lub nie przedstawił żadnych informacji, mimo że był do tego zobowiązany, a zaistniała sytuacja doprowadziła do podjęcia błędnej decyzji lub do niepodjęcia żadnej decyzji;
6. dłużnik nie realizuje planu spłaty wierzycieli i odstępowanie od planu jest znaczne; lub

7. sytuacja finansowa dłużnika poprawiła się znacznie od dnia wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów, przy czym poprawy tej nie można było przewidzieć w chwili wydawania tego postanowienia.

W przypadkach, o których mowa w pkt 7, wniosek należy złożyć w terminie pięciu lat od dnia wydania postanowienia o wszczęciu postępowania lub – jeżeli plan spłaty wierzycieli wygasa w późniejszym terminie – najpóźniej w dniu wygaśnięcia tego planu. W przypadku zmiany treści postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów okres realizacji planu spłaty wierzycieli może zostać wydłużony maksymalnie do siedmiu lat.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Wydanie postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów przedsiębiorstwa zwalnia dłużnika z obowiązku spłaty długów objętych restrukturyzacją długów w stopniu, w jakim zostały one zmniejszone. Restrukturyzacja długów zwalnia również dłużnika z obowiązku spłaty długów, które nie zostały zgłoszone w postępowaniu, chyba że takie długi nie mogą zostać objęte restrukturyzacją długów przedsiębiorstwa.

Restrukturyzacja długów przedsiębiorstwa oznacza, że prawo do dochodzenia spłaty odsetek lub kar z tytułu zaległych płatności w odniesieniu do wierzytelności podlegającej restrukturyzacji wygasa w odniesieniu do okresu liczonego od dnia ogłoszenia postanowienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów.

Restrukturyzacja długów nie wywiera wpływu na prawa wierzyciela względem poręczyciela lub dowolnej innej osoby, która odpowiada za dany dług poza dłużnikiem.

Postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów przedsiębiorstwa musi zawierać plan spłaty wierzycieli. Plan spłaty wierzycieli realizuje się przez trzy lata. Termin realizacji tego planu rozpoczyna bieg w dniu wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację.

Postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów może, pod pewnymi warunkami, zostać zmienione lub uchylone. Na wniosek wierzyciela, którego wierzytelność jest objęta restrukturyzacją długów, postanowienie zatwierdzające restrukturyzację długów może zostać uchylone lub – w przypadkach, o których mowa w pkt 6 i 7 – zmienione, jeżeli:

1. dłużnik był nieuczciwy wobec wierzyciela;
2. dłużnik umyślnie utrudniał przebieg postępowania upadłościowego lub podjęcie środka egzekucyjnego;
3. dłużnik potajemnie sprzyjał określonemu wierzycielowi, aby wpłynąć na treść postanowienia w przedmiocie restrukturyzacji długów;
4. dłużnik umyślnie podał nieprawdziwe informacje w złożonym przez siebie wniosku o przeprowadzenie restrukturyzacji długów lub na innym etapie postępowania ze szkodą dla wierzyciela;
5. dłużnik podał nieprawdziwe informacje, co wpłynęło na treść postanowienia organu publicznego dotyczącego podatków lub należności objętych restrukturyzacją długów przedsiębiorstwa, lub nie przedstawił żadnych informacji, mimo że był do tego zobowiązany, a zaistniała sytuacja doprowadziła do podjęcia błędnej decyzji lub do niepodjęcia żadnej decyzji;
6. dłużnik nie realizuje planu spłaty wierzycieli i odstępstwo od planu jest znaczne; lub
7. sytuacja finansowa dłużnika poprawiła się znacznie od dnia wydania postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów.

W przypadkach, o których mowa w pkt 7, wniosek należy złożyć w terminie trzech lat od dnia wydania postanowienia o wszczęciu postępowania lub – jeżeli plan spłaty wierzycieli wygasa w późniejszym terminie – najpóźniej w dniu wygaśnięcia tego planu. W przypadku zmiany treści postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów przedsiębiorstwa okres realizacji planu spłaty wierzycieli może zostać wydłużony maksymalnie do pięciu lat.

15 Jakie prawa przysługują wierzycielom po zakończeniu postępowania upadłościowego?

UPADŁOŚĆ

Jak wspomniano powyżej, ogłoszenie upadłości nie zwalnia osoby fizycznej z obowiązku spłaty swojego zadłużenia; w przypadku ogłoszenia upadłości osoby prawnej taka osoba prawna zostaje rozwiązana.

Jeżeli po ogłoszeniu upadłości pojawią się dodatkowe środki, które można będzie podzielić między wierzycieli, dopuszcza się możliwość dokonania podziału takich środków *ex post*.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Informacje dotyczące skutków zawarcia układu z wierzycielami przedstawiono powyżej. Jeżeli w danym przypadku nie zawarto układu, a dłużnik nie wypracował dobrowolnego porozumienia lub innego rodzaju porozumienia z wierzycielami, wierzytelności pozostałe po zakończeniu restrukturyzacji przedsiębiorstwa uznaje się za niezaspokojone.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W określonych okolicznościach wierzyciel może wystąpić o ponowne zbadanie zasadności postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów po wykonaniu przez dłużnika planu spłaty wierzycieli. Zob. odpowiedź na pytanie „Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego?”.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W określonych okolicznościach wierzyciel może wystąpić o ponowne zbadanie zasadności postanowienia zatwierdzającego restrukturyzację długów przedsiębiorstwa po wykonaniu przez dłużnika planu spłaty wierzycieli. Zob. odpowiedź na pytanie „Jakie są przesłanki oraz skutki zakończenia postępowania upadłościowego?”.

16 Kto ponosi koszty postępowania upadłościowego łącznie z poniesionymi wydatkami?

UPADŁOŚĆ

Wynagrodzenie syndyka i inne podobne wierzytelności (koszty postępowania upadłościowego) oraz inne długi zaciągnięte w imieniu masy upadłości muszą zostać pokryte z masy upadłości przed wypłaceniem jakichkolwiek środków wierzycielom. Koszty postępowania upadłościowego zaspokajają się z kolei przed pozostałymi roszczeniami wobec samej masy upadłości. W przypadku braku możliwości pokrycia kosztów postępowania upadłościowego z masy upadłości koszty te co do zasady pokrywa państwo.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Zarządca (oraz w stosownych przypadkach nadzorca) jest uprawniony do otrzymania wynagrodzenia za swoją pracę oraz zwrotu kosztów poniesionych w trakcie wypełniania powierzonych mu obowiązków. Wysokość tego wynagrodzenia nie może przekraczać kwoty, jaką można uznać za rozsądne wynagrodzenie za pełnienie takiej funkcji. Na wniosek zarządcy lub dłużnika sąd ustali wysokość wynagrodzenia zarządcy. Wierzyciel, którego wierzytelność jest objęta układem, może również wnieść o przeprowadzenie takiej oceny do czasu wykonania układu. Dłużnik musi pokryć koszty sądowe oraz wynagrodzenie zarządcy i nadzorcy.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów dłużnik zazwyczaj realizuje płatności na rzecz służby komorniczej, która następnie wypłaca środki pieniężne wierzycielom. Służba komornicza pobiera od dłużnika opłatę roczną z tytułu zarządzania jego płatnościami.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

W toku postępowania w przedmiocie restrukturyzacji długów dłużnik zazwyczaj realizuje płatności na rzecz służby komorniczej, która następnie wypłaca środki pieniężne wierzycielom. Służba komornicza pobiera od dłużnika opłatę roczną z tytułu zarządzania jego płatnościami.

17 Jakie są zasady dotyczące nieważności, zaskarżenia lub względnej bezskuteczności czynności prawnych dokonanych ze szkodą dla ogółu wierzycieli?

UPADŁOŚĆ

Przepisy dotyczące zwrotu majątku do masy upadłości (*återvinning till konkursbo*) zawiera ustawa o upadłości. Datą odniesienia wykorzystywaną przy obliczaniu okresów przewidzianych w przepisach dotyczących zwrotu majątku do masy upadłości jest zazwyczaj dzień poprzedzający złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości.

Czynność może zostać uznana za bezskuteczną (*går åter*), jeżeli w nieprawidłowy sposób stawia określonego wierzyciela w bardziej korzystnej sytuacji w porównaniu z pozostałymi wierzycielami lub jeżeli wierzyciele zostali pozbawieni zaspokojenia z majątku dłużnika, lub jeżeli długi dłużnika wzrosły oraz jeżeli dłużnik był niewypłacalny lub stał się niewypłacalny w rezultacie samego postępowania lub w rezultacie postępowania oraz innych czynników, a także jeżeli druga strona wiedziała lub powinna była wiedzieć, że dłużnik był niewypłacalny, oraz jakie okoliczności sprawiły, że czynność prawna jest wadliwa. Przyjmuje się, że członkowie rodziny dłużnika posiadali wiedzę na temat jego sytuacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, chyba że będą w stanie

przedstawić przekonujące dowody potwierdzające, że nie posiadali takiej wiedzy i że nie mieli możliwości jej uzyskać. Jeżeli danej czynności dokonano wcześniej niż pięć lat przed datą odniesienia, czynność taka może zostać uznana za bezskuteczną wyłącznie w przypadku, gdy dotyczy ona jednego z członków rodziny dłużnika.

Splata długów później niż trzy miesiące przed datą odniesienia przy wykorzystaniu metody innej niż powszechnie przyjęta metoda dokonywania płatności bądź spłata długów z góry lub w kwocie, która skutkowałą istotnym pogorszeniem sytuacji finansowej dłużnika, może zostać uznana za bezskuteczną, chyba że w danym przypadku można uznać, że taka spłata nie miała wyjątkowego charakteru. Jeżeli płatność zrealizowano na rzecz jednego z członków rodziny dłużnika przed tą datą, ale po upływie dwóch lat od daty odniesienia, czynność taka może zostać uznana za bezskuteczną, chyba że uda się wykazać, że dłużnik nie był niewypłacalny lub że nie stał się niewypłacalny wskutek dokonania danej czynności.

Istnieją również przepisy szczególne regulujące kwestie związane z darowiznami, podziałem nieruchomości i wynagrodzeniem. Niektóre płatności na rzecz Skarbu Państwa nie podlegają przepisom dotyczącym zwrotu do masy upadłości, np. opłacone podatki.

Syndyk może dochodzić zwrotu majątku do masy upadłości, wytaczając powództwo przed sądami powszechnymi lub kwestionując wiarytelności zweryfikowane w toku postępowania upadłościowego. Jeżeli syndyk nie zdecyduje się na dochodzenie zwrotu majątku do masy upadłości i jeżeli nie zawarto ugody, wierzyciel może dochodzić zwrotu do masy upadłości, wytaczając powództwo przed sądami powszechnymi.

W przypadku zwrotu składnik majątku, którymi dłużnik rozporządził, zostaje zwrócony do masy upadłości.

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Po ogłoszeniu postanowienia o restrukturyzacji przedsiębiorstwa przepisy ustawy o upadłości dotyczące zwrotu do masy upadłości w kontekście postępowania upadłościowego mają zastosowanie, jeżeli zawarto układ z wierzycielami (zob. pkt dotyczący upadłości).

W przypadku, w którym wierzyciel dochodzi zwrotu wiarytelności uprzywilejowanej lub płatności uzyskanej w drodze zajęcia, sąd może zawiesić postępowanie egzekucyjne do odwołania.

Powództwo o zwrot do masy upadłości wytacza zarządca lub wierzyciel, którego wiarytelność zostałaby objęta układem. Powództwo należy wytoczyć przed zwołaniem zgromadzenia wierzycieli i do momentu rozstrzygnięcia kwestii związanej z układem nie może zapasć orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Wierzyciel, który zamierza wytoczyć powództwo o zwrot do masy upadłości, musi poinformować zarządcę o tym zamiarze. Jeżeli wierzyciel nie dopełni tego obowiązku, sąd nie rozpozna jego sprawy.

Jeżeli postępowanie w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa nie zakończy się zawarciem układu i jeżeli dłużnik nie zostanie postawiony w stan upadłości po wniesieniu stosownego wniosku w tym zakresie w terminie trzech tygodni od dnia zakończenia postępowania w przedmiocie restrukturyzacji przedsiębiorstwa, powództwo o zwrot do masy upadłości musi zostać oddalone.

Po pokryciu kosztów poniesionych przez powoda zyski uzyskane dzięki zwróceniu składników majątku do masy upadłości wypłaca się wierzycielom objętym układem. Pozwany, który wskutek wytoczenia powództwa przez powoda może zdecydować się dochodzić zaspokojenia wiarytelności od dłużnika, może wziąć udział w negocjacjach dotyczących zawarcia układu z tytułu posiadania takiej wiarytelności i jest uprawniony do potrącenia należnej mu kwoty w chwili dokonywania podziału kwoty, którą w przeciwnym wypadku musiałby zapłacić.

Na wniosek wierzyciela objętego układem lub na wniosek dłużnika sąd prowadzący postępowanie w przedmiocie zwrotu do masy upadłości może nakazać objęcie składników majątku należnych wierzycielowi zgodnie z poprzednim zdaniem nadzorem specjalnym (*särskild förväntning*). Wszelkie składniki majątku objęte takim nadzorem mogą zostać zajęte dopiero po wygaśnięciu układu.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW

Nie istnieją żadne przepisy szczególne dotyczące zwrotu majątku do masy upadłości.

RESTRUKTURYZACJA DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTWA ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O RESTRUKTURYZACJI DŁUGÓW PRZEDSIĘBIORSTW

Nie istnieją żadne przepisy szczególne dotyczące zwrotu majątku do masy upadłości.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej,

mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 19/02/2018